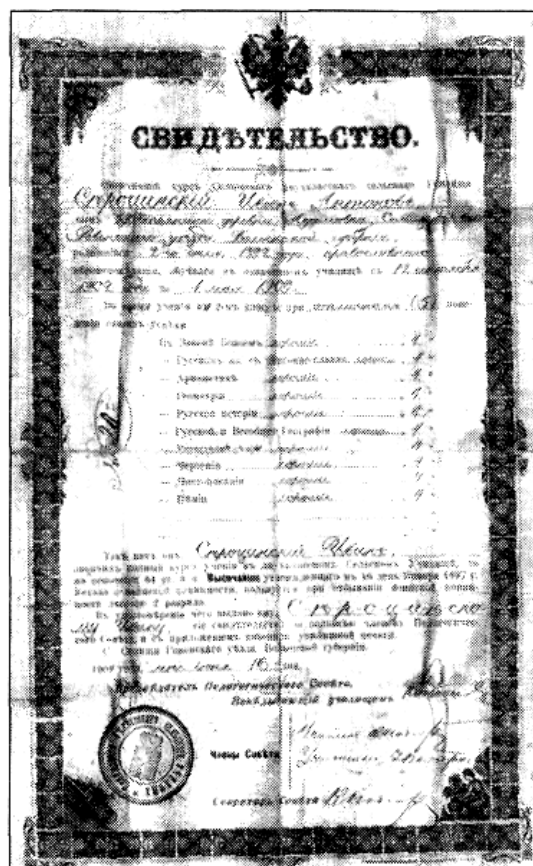

ЩО РОЗПОВІЛО СВІДОЦТВО ПРО ОСВІТУ, ВИДАНЕ БІЛЬШЕ СТА РОКІВ ТОМУ

Так вже заведено, що в кожній порядній родині, як дорогоцінні реліквії, зберігають поживтілі від часу фотознімки, документи, окремі особисті речі далеких і недалеких предків. Адже вони щоразу нагадують про тих, хто дарував життя нашим батькам, матерям, дідусям і бабусям, тих, хто закладав міцні підвалини наших сімей, передавав славні традиції родоводу.

Про це подумалося, коли головна бухгалтерка нашої районки Л. Д. Сиротинська ознайомила мене і увесь редакційний колектив з унікальним документом – свідоцтвом про закінчення дідом її чоловіка Романа Володимировича І. А. Сиротинським повного курсу двокласного Селищанського Сільського Училища (так, з великих літер, написано в оригіналі). Цікавим виявилось це свідоцтво, яке було видане 16 червня 1909 року, тим, що з його змісту ми дізналися чимало інформації про Івана Антоновича. Зокрема, стало відомо, що він народився в сім'ї селянина з Великих Селищ у 1892 році, почав навчання у 1902 році, отож воно тривало сім років. За відмінної поведінки учень Великоселищанського Двокласного Училища І. А. Сиротинський вивчив повний курс Закону Божого,

російської і церковно-слов'янської мов, арифметики, геометрії, російської історії, російської і загальної географії, природознавства, креслення, чистописання і співів. Характерно, що всі іспити з цих предметів Іван Антонович склав на чотири бали, тобто за нинішньою класифікацією він був у своєму навчальному закладі так званим «хорошистом». Важливо й те, що першим у свідоцтві зазначено Закон Божий. Це свідчить, що тодішні діти глибоко вивчали основи духовності і моралі.

Нічого дивуватися, що серед предметів, які вивчали школярі, є такі, які пов'язані з російською минувиною і дійсністю. Адже наш польський край тоді був у складі Російської імперії.

Завершуються записи у свідоцтві про освіту такими словами: «Так як Сиротинський Іван закінчив повний курс навчання у Двокласному Сільському Училищі, то на основі 64 ст. 3 п., Височайше затвердженого в 16 день січня 1897 р. Уставом про військову повинність, він користується при відбуванні військової повинності пільгою 2 розряду». На жаль, невідомо чого стосувалась ця пільга, але важливо те, що вона була.

Під час нашої розмови Л. Д. Сиротинська дещо розповіла про власника свідоцтва чоловікового діда Івана Антоновича, зокрема, про те, що він у молоді літа служив офіцером-телеграфістом у царській армії. За виявлену військову кмітливість і хоробрість його було нагороджено іменним срібним годинником. Він на той час зарекомендував себе досить грамотною людиною і користувався заслуженим авторитетом в односельчан, які до нього часто зверталися за допомогою щодо написання якихось заяв, прохань, вирішення сільських проблем. А ще його знали як хорошого і дбайливого господаря, уважного чоловіка і люблячого батька. Разом зі своєю дружиною Марією Семенівною І. А. Сиротинський виховав двох хороших синів Володимира та Аркадія, які були такими ж працьовитими і порядними, як їх батьки.

– Окремо хочу розповісти про Марію Семенівну, яку всі родичі та односельчани звали бабою Маринкою, – ділиться спо-

гадами Л. Д. Сиротинська. – На її долю випали важкі випробування та непоправні втрати – в роки минулої війни від рук гітлерівських окупантів загинула вся її сім'я разом з жителями села Озірці. А врятувало молоду жінку те, що вона у той страшний час була замужем за І. А. Сиротинським в Адамівці. Але ця кривава драма назавжди залишилася незагойною раною в її душі. Хоча наша бабуня боляче перенесла цю родинну трагедію, але старалася не піддаватися емоціям на людях. Лише, бувало, піде сама на луг чи в ліс і там гірко виплачеться, а коли поверталася звідти, зізнавалася: «Трохи дала волю сльозам. Бо важко усвідомлювати, що у всіх людей є найближчі кровні рідні, а в тебе нікого немає, їх життя безневинно забрали фашисти» ...

З приємністю Л. Д. Сиротинська розповіла про те, якою доброю і від природи талановитою була покійна баба Маринка:

– У неї були вмілі руки, світлий розум і чуйне серце. Вона вміла в'язати, кроїти, шити на машинці. Отож власноруч у важкі повоєнні роки виготовляла для себе і своїх рідних вдягання. А ще майстерно ткала килими та доріжки. Була наша бабуня й неперевершеною кухаркою, вміла приготувати смачні страви за давніми рецептами. Тож ми не раз смакували виготовленими її руками наїдками. Вміла вона почастивати багатьох гостей їхнього привітного дому.

Зі слів Людмили Дмитрівни, жителі Адамівки і навколишніх сіл знали М. С. Сиротинську і як народну цілительку, яка рятувала людей від хвороб спеціальними ритуалами та молитвами. І ніколи за це не брала жодної копійки, а щиро віддавала свій Божий дар тим, хто потребував її допомоги. Вони ж з вдячністю завжди згадували цю щедрю на добро і привітну у спілкуванні жінку.

Людмила Дмитрівна і Роман Володимирович Сиротинські з шаною та любов'ю згадують бабусю Марію Семенівну й за те, що вона певний час доглядала їх обох

І. А. Сиротинський в (в центрі) під час служби в царській армії.

маленьких дітей, тобто своїх правнуків. Це тоді було великою допомогою і підтримкою молодому подружжю, яке, окрім щоденної професійної роботи, домашніх справ, займалося будівництвом власної оселі.

Та час летить, усе минає. На жаль, вже пройшло більше п'ятдесяти років, як не стало Івана Антоновича, понад три десятиліття тому пішла у вічність 87-річна Марія Семенівна. Але світла пам'ять про них назавжди залишилася у серцях їх рідних та близьких. Зокрема, в сім'ї березнівчанина Р. В. Сиротинського, як найдорожчу реліквію, бережуть оригінальні підсвічники та велику шерстяну хустку-опиначку, яким уже більше ста років і які залишилися у спадок від незабутніх діда й баби. Їхні могили постійно доглядають вдячні внуки Роман Володимирович та Людмила Дмитрівна. Це – данина шани померлим за їх добрі справи і благородні вчинки у минулому земному житті.

Павло РАЧОК.